

Foto: Kimm Saatvedt / Det kongelige hoff

«Kjernen i frivilligheten er nettopp at vi gjør noe fordi vi synes det er riktig og viktig, ikke for personlig økonomisk vinning. Med dugnadsånd har vi gjennom generasjoner skapt det fundamentet vi står på sammen i dag. Og styrken ligger nettopp i at vi har skapt det sammen – med våre egne hender, at vi har gitt av vår tid, delt av vår kunnskap og vårt engasjement.»
Kong Harald V i sin nyttårsstale 2017.

KONG HARALD V
1937-2026
Hvil i fred.

EN HILSEN FRA UNIONEN

KARI KRUGE
UNIONSKASSERER 2026-2027
SI SANDEFJORD

Kjære soroptimister over hele landet!

For en måneds tid siden feiret Taliban i Afghanistan at de overtok makten igjen for 5 år siden. Bruk høsten til å ta en prat med dem du møter og kjenner om det alvorlige presset jenter og kvinners rettigheter står under i dag. Hardt vunne fremskritt innen likestilling reverseres av

politisk uro, krig og konservative motreaksjoner. Når jenter mister sine rettigheter svekkes hele samfunnet. Utdannede, friske og trygge jenter bygger sterkere økonomier og mer stabile land.

Vi, soroptimister, står støtt som en synlig og tydelig stemme i samfunnsdebatten, og vårt arbeid med å sikre jenters utdanning, økonomisk uavhengighet og trygge oppvekstvilkår er viktigere enn noen gang. Kampen for jenters og kvinners rettigheter handler derfor om fremtiden til hele verden.

Så velkommen tilbake til ett nytt og felles krafttak for jenter og kvinner!

Den lyse, varme og innholdsrike norske sommeren ligger bak oss. Vi har nytt late dager, lyset, solskinnet og sikkert også regn i forskjellig mengde, samt fine stunder med familie og venner. Nå merker vi at luften har endret seg. Kveldens høstluft er frisk og klar. Med høsten kommer også en herlig ro som gir rom for ny inspirasjon til våre hjertesaker og prosjekter.

På dagsorden i september er vårt digitale R&L møte som skal avholdes den 19. Vi er nå godt i gang med forberedelser og med mitt faste mantra om at **«Forberedelsen er 95% av suksessen»** har jeg stor tro på at vi får et effektivt og godt møte.

Vi gleder oss til å se engasjerte ansikter på skjermen, dele gode tanker og ta fatt på høstens oppgaver med felles kraft. Jeg sier som danskene: «God arbeidslyst!»

Kari Kruge

Husk digitalt representantskapsmøte lørdag 19. september kl. 10.00. (Man kan logge seg på fra kl. 09.30. Møtet starter kl. 10.00.)

Link til møte: <https://us06web.zoom.us/j/89480990136?pwd=FtOtIBRB2jul6BkM5G3hqCQRjzsKNV.1>

Link til sakene: <https://gnist.styreweb.com/org/14657/91267/articlecategories/2/11677?>

REDAKSJONEN

Kjære alle soroptimister!

«En sommer er over», sang Kirsti Sparbo. For mange av oss har sommeren gitt tid til ro, gode opplevelser og nye krefter. Jeg har hatt gleden av å tilbringe en flott sommer her i sør og tar med meg mange minner inn i en ny årstid.

Når du leser bladet, står høsten for døren. Selv om dagene blir kortere, vet vi at høsten også kan by på vakre klare dager – og nye muligheter.

Så gledelig da, å få Soroptima med alle de fine innlegg og artikler dumpende ned på nettet. Igjen har dere sendt inn mye fint stoff fra ulike kanter av landet til redaksjonen!

Høsten byr på nye møter i klubbene våre, nye ideer og nye muligheter til å gjøre en forskjell. Og ikke minst planlegging mot Oransje dager.

Vi gleder oss til å fylle Soroptima med inspirerende historier fra klubber og medlemmer over hele landet.

BERIT VALE
medlem i redaksjonen
NORSK SOROPTIMA
SI SKIEN/PORSGRUNN

FRA VENNSKAP TIL KONKRET FLOMHJELP I NEPAL

Et møte mellom soroptimister i Nepal i 2018 ble starten på et varig vennskap. Nå mobiliserer SI Larvik for å hjelpe familier som har mistet hjemmene og livsgrunnlaget sitt i flomkatastrofen.

Da Anne-Brit Hellerud fra SI Larvik besøkte Nepal sammen med familien i februar 2018, møtte hun soroptimistene Uma og Goma fra SI Katmandu. Møtet fant sted i hovedstaden Katmandu og ble begynnelsen på en kontakt som har vart i flere år. Særlig har forbindelsen med Goma Devi Bastola blitt tett. Gjennom sitt arbeid for jenter og unge kvinner i Nepal har hun gjort et sterkt inntrykk på soroptimistene i Larvik.

I mai 2025 besøkte Goma Norge i forbindelse med møter hos Raftostiftelsen. Under oppholdet tok hun også turen til Larvik, hvor hun deltok på klubbens maimøte. Der fortalte hun om arbeidet sitt og om utfordringene mange jenter og unge kvinner møter i Nepal.

Da Nepal igjen ble rammet av flom og omfattende ødeleggelser i august 2026, fikk medlemmene i SI Larvik informasjon direkte fra Goma. Hun og medarbeiderne hennes hadde reist ut til flomram-

mede lokalsamfunn i Rasuwa-distriktet for å gi akutt hjelp til familier som hadde mistet hjem, eiendeler og livsgrunnlag. Reisen inn i området var svært krevende. Seks personer tok seg fram gjennom kraftig regn og på farlige veier for å nå familiene som ventet på hjelp.

Synet som møtte dem, var hjerteskjærende. Boliger var ødelagt eller begravd i gjørme, og mange familier hadde måttet søke tilflukt i midlertidige mottakssentre. Der hadde de svært begrenset tilgang til selv de mest grunnleggende nødvendighetene.

Hjelp til hverdag, trygghet og kontakt
Teamet har delt ut klær og undertøy, håndklær, tannbørster, tannkrem, såpe og andre hygieneartikler. I tillegg har familiene fått solcellepaneler med lommelykter og mulighet for å lade mobiltelefoner.

Dette kan framstå som enkle produkter, men for mennesker som har mistet alt, har de stor betydning. Rene klær og hygieneartikler bidrar til helse og verdighet. Lys skaper trygghet når mørket faller på, mens en ladet mobiltelefon gjør det mulig å holde kontakt med familie og få tilgang til viktig informasjon. Den akutte hjelpen dekker grunnleggende behov, men familienes arbeid med å bygge opp livene sine har bare så vidt begynt.

SI LARVIK SAMLER INN STØTTE

Den personlige kontakten med Goma gjør at SI Larvik kan følge hjelpearbeidet tett. Klubben mottar bilder og oppdateringer fra området og vet at støtten går direkte til de flomrammede familiene. SI Larvik ønsker derfor å bidra til det videre arbeidet og inviterer medlemmer og andre som ønsker å hjelpe, til å støtte innsamlingen. Klubben vil sørge for at bidragene blir videreformidlet direkte til hjelpearbeidet i Nepal.

For soroptimistene i Larvik handler dette ikke bare om nødhjelp. Det handler også om solidaritet på tvers av landegrenser og om styrken i et internasjonalt nettverk. Et møte i Katmandu for åtte år siden har utviklet seg til et vennskap som nå gjør det mulig å bidra raskt og målrettet når behovet er størst.

**Bidrag kan sendes
via Vipps til
SI LARVIK**

119692

**Diverse.
Merk
innbetalingen«Nepal».**

Goma fra SI Katmandu i flomområdet.

Hanna Kvanmo har kommet på sokkel i Mo i Rana!

I mai-nummeret hadde vi et innlegg om Mo soroptimistklubb sitt prosjekt for å få den tidligere politiker og medlem av Nobelkomiteen, Hanna Kvanmo, på sokkel i Mo i Rana. Allerede fra første planleggingsdag satte vi oss som mål at avdukingen skulle skje i forbindelse med at Hanna ville fylt 100 år – 14.juni 2026. Etter at prosjektet var fullfinansiert med midler fra bl.a. Sparebank1 Helgeland, Sparebankstiftelsen Helgeland, Rana Historielag og mange, mange andre bidrag, ble kunstneren Lucyna Czaplinska engasjert, et forholdsvis ubeskrevet blad for oss. Det var derfor med spenning vi kunne følge prosessen fra den første skissen, via leirfigur og til støping i bronse på Kristiania Kunst- & Metalstøberi. Sokkelen ble bestilt fra Eide Steinindustri og vi satset på en mer utradisjonell stein i brune sjatteringer, Hallandia granitt, som passer godt i industribyen Mo i Rana der det gjennom tidene har vært mye rødøyk og rust. Hanna var født i Harstad og vokste opp i fattige kår og ble selv en del av den første jernverkstiden da mannen, Bjarne, fikk arbeid på jernverket. Dette var grunnen til at familien i 1956 flyttet fra Ballangen til Mo i Rana. Her bodde de i 30 år før de av hensyn til Bjarnes helse flyttet til Arendal.

Hanna kom inn på stortinget i 1973 for Sosialistisk Valgforbund og ble gjenvalgt hele 3 ganger. Av Dagbladets lesere ble hun i 1985 kåret til den mest populære kvinnen i landet. Tilsvarende på herresiden var kong Olav! Hanna fikk en plass i samtiden som en politiker som snakket et språk som alle forstod og som vanlige mennesker kunne assosiere seg med.

Avdukingsseremonien ble holdt to dager før hundreårsdagen – på en hverdag med mange skoleelever til stede – rett ved Rana Ungdomsskole, det tidligere Rana Gymnas, der Hanna startet som renholder og endte opp som lærer. Ferdigstillelsen med grunnarbeid – sokkel på mer enn ett tonn – og selve bysten, kom på plass rett før. Soroptimist og leder for prosjektgruppa, Marit Tennfjord, holdt en flott tale om Hanna Kvanmo, hvordan prosjektet ble gjen-

*Lillian Silfvenius, president i Mo klubben og unionspresident Evy Kruse.
Foto: Privat.*

nomført og finansiert og hun presenterte kunstneren. Ordfører Waage fortsatte hyllesten av Hanna og prosjektets bidrag til byutviklingen. Bysten var forankret opp mot kommunen i lys av at det var et enstemmig kommunestyre som vedtok å hedre Hanna Kvanmo med en plass oppkalt etter henne. Det var også kulturelle innslag, og seremonien ble avsluttet med avduking av bysten under fanfare fra trompetgruppa fra Mo Hornmusikk. Det var flere hundre personer til stede ved seremonien og det ble veldig bra presedekning. Vi hadde invitert representanter for bidragsyterne og fra Hannas familie til avdukingen med etterpå følgende lunsj. Begge sønnene, en svigerdatter og to barnebarn kom reisende fra

hhv Tromsø, Bergen og Arendal. For dem var det sterkt å få se Hanna der hun «tro- net» på sokkelen, veldig lik seg. Gamle partikamerater som Stein Ørnhøi, Kjellbjørg Lunde og tidligere finans- og kunnskapsminister, Kristin Halvorsen, kom også til Mo for å overvære seremonien og kaste glans over arrangementet.

Prosjektgruppa hadde bestemt seg for å arrangere et miniseminar om Hanna Kvanmo siden vi fikk så mange flotte gjester til Mo i Rana. Der fortalte unionspresident Evy Kruse om hva soroptimistene står for og arbeider for, og alle som hadde spørsmål om hva dette var for en forening, fikk ei klargjøring gjennom hennes innledning. Videre hadde vi invitert

Fra v.: Kjellbjørg Lunde, Stein Ørnhøi og Kristin Halvorsen.

Her er Hannas sønner, svigerdatter og to barnebarn samlet omkring den nye bysten.

Dagrunn Grønbech som er samfunnsviter og har skrevet flere bøker, bl.a. om Foregangskvinner i Norge, til å holde et innlegg hun kalte «SV-dronninga Hanna Kvanmo». Deretter ble det en «samtale» mellom Kristin Halvorsen og Stein Ørnhøi og Kjellbjørg Lunde som mintes mange episoder fra Stortinget der de arbeidet sammen. Mange minner gjorde at både de på scenen og publikum ble rørt selv om de fleste humret til episodene som ble fortalt. Arrangementet var i samarbeid med Rana bibliotek, og andre

Rana og Nordland Fylke. Vi unnlot ikke å nevne at vi som en partipolitisk nøytral organisasjon hadde tvilt på om vi skulle hedre en så markant SV politiker, men ettersom vi fikk full støtte sentralt – og fordi Hannas appell gikk langt over de snevre partipolitiske linjene – er vi, nå som prosjektet er avsluttet, ikke i tvil om at det ble et resultat både kunstneren, soroptimistklubben og byen vil være stolt over. På Hanna Kvanmos plass skal hun for alltid stå i stein og bronse og skue ut over byen.

Kunstneren Lucyna Czaplinska og prosjektleder Marit Tenfjord.

soroptimistkvinner i klubben sørget for servering av kaffe og kaker.

Mo Soroptimistklubb hadde som et av målene med prosjektet at klubben skulle synliggjøres og vekke interesse blant mulige nye medlemmer. Vi i prosjektgruppa fikk blomster og mange gode ord fra SV i

Det hører med til historien at budsjettet ble overholdt, og vi kunne rapportere resultatet til de store bidragsyterne og få utbetalt det vi hadde fått tilsagn om.

Prosjektgruppas egeninnsats ga også et brukbart overskudd til klubben.

Kunstneren Lucyna Czaplinska.

Toril Sommerli
For MO I RANA SOROPTIMISTKLUBB og prosjektgruppa

Alle bilder: Øyvind Bratt, Rana Blad

NYTT FRA UNIONEN!

Kjære soroptimister,

Høsten er godt i gang, og unionsstyret arbeider med både den daglige driften og utviklingen av organisasjonen vår. Samtidig pågår forberedelsene til årets digitale representantskapsmøte, hvor flere viktige saker skal behandles.

En av disse er utredningen av en mulig overgang til sentralstyre. Det er utarbeidet et mandat for arbeidet, og en egen

komité er oppnevnt for å gjennomføre utredningen og legge fram sine vurderinger.

I tillegg har nettredeksjonen utarbeidet forslag til nye retningslinjer for organiseringen av nettredeksjonen og landssekretærfunksjonen. Formålet er å sikre tydelige roller, gode arbeidsprosesser og en effektiv informasjonsflyt i organisasjonen.

Begge disse sakene vil bli lagt fram og diskutert på representantskapsmøtet, og vi ser frem til gode samtaler og verdifulle innspill fra delegatene.

Vi ønsker alle klubber en aktiv og inspirerende høst, og takker for det viktige arbeidet som hver dag utføres til beste for kvinner og jenter.

Varm hilsen fra unionsstyret ❤️❤️

Informasjon om oransjedager

Her er litt informasjon om årets oransje dager kampanje; 16 dager med aktivisme mot kjønnsbasert vold, 25. november til 10. desember.

De fleste kampanjer fokuserer på at vold mot kvinner ikke er akseptabelt. Samtidig er dagens utfordring ikke bare bevissthet, men også et spørsmål om hvordan avtaler har blitt implementert. Vår kampanje fokuserer på implementeringen, og den er forankret i et bestemt tema; Istanbulkonvensjonen. Konvensjonen er et sett av konkrete avtaler som europeiske land har signert for å forhindre vold, beskytte offer, rettsforfølge overgripere og utvikle sammenhengende politikk. Dette er de fire søylene av traktaten og de fire områdene hvor land kan måles.

TORIL MARLENE STAXRUD
Påvirkningskoordinator
2026-2027
SI SIGDAL

Vår kampanje handler derfor om å lese mer enn én type tegn. Vi leser tegnene på vold i nære relasjoner; den kontrollerende, isolerende og truende atferden som Voldsmåleren hjelper mennesker med å gjenkjenne. Men vi leser også tegnene på gjennomføring av Istanbulkonvensjonen: Får fagpersoner opplæring? Finnes det krisesentre? Er det en døgnåpen hjelpetelefon? Blir kvinneorganisasjoner konsultert? Hva sier GREVIO (Group of Experts on Action

against Violence against Women and Domestic Violence, gruppen er opprettet gjennom Istanbulkonvensjonen) i sine rapporter om de forskjellige land? Hvor henger framgangen etter?

Gjennom de seksten kampanjedagene bærer kampanjen med seg ett underliggende spørsmål: «Enige. Signert. Gjennomført?» Dette er det tilbakevendende stempellet som gjør traktatens abstrakte verdi om til et konkret spørsmål om ansvarliggjøring av våre myndigheter. Som en global samfunnsstemme for kvinner fortsetter soroptimister å stille dette spørsmålet – det er vår rolle, både gjennom kampanjen og etter at den er avsluttet.

Dette er neste steg i utviklingen av LES TEGNENE (READ THE SIGNS): fra bevisstgjøring til engasjement, fra avtaler til gjennomføring, fra løfter til praksis.

Alt av materiale for kampanjen er ikke sluppet enda. Mye kommer når vi nærmer oss november. Det som har kommet er plakater, banner og lignende.

Det er lagt ut på facebook og lastet opp i Gnist under Intranett– Materiell – Oransje dager – 2026.

Toril Marlene Staxrud
PÅVIRKNINGSKOORDINATOR

60 år som soroptimist - fra 1966

Randi Dønnum Olerud født 20. april 1929 feirer 60 år som soroptimist. VI GRATULERER.

I 1966 ble hun rekruttert inn i Lillehammer soroptimistklubb. Der trivdes hun veldig godt og fikk venner og bekjenskaper. Hun var medlem der i rundt 7 år. I løpet av denne perioden bodde hun tre år i London og da besøkte hun en soroptimistklubb der.

Da Randi flyttet til Bærum i 1971 ble hun medlem av Bærum soroptimistklubb. Hun fortsatte riktignok å besøke Lillehammer på klubbmøtene en periode. Randi har vært medlem av Bærum frem

til juni dette år, da klubben ble nedlagt. Hun tok på seg kassererverv allerede i 1972 og var kasserer i mange år og var også sekretær en periode etterpå.

Randi sier hun har hatt stor glede og lært mye av Bærumsklubben i alle år. Det har vært mange ulike foredrag som har vært lærerike og det har vært en aktiv klubb. Mye hygge, gode bekjenskaper og venner har hun hatt hele tiden.

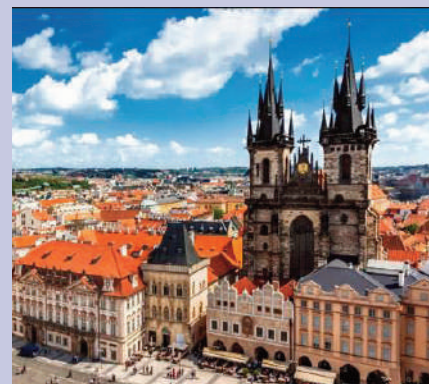
Randi har deltatt på medlemsmøte i Wien sammen med et annet medlem av klubben. Hun deltok på møter i Spania da hun ferierte/bodde der i perioder og har ellers vært et trofast medlem av Bærumsklubben i alle år.

I Norsk Soroptima nr. 4 i 2009 skrev hun hun et innlegg «Tanker om appellen» Flott lesning. Kanskje den kan trykkes i Soroptima igjen når det er plass og en mulighet.

På vegne av Bærum soroptimistklubb
Margrethe Aspen

Etter at dette ble sendt Soroptima har vi dessverre fått nyheten om at Randi avgikk ved døden 11. august.

Vi lyser fred over hennes minne.

Neste Verdenskongress er i Praha, ikke så langt fra oss!

**30. september
til 2. oktober 2027
- hold av datoene!**

Flere detaljer om SI Convention 2027 finner dere ved å klikke inn på nettadressen siconvention2027.org

Til inspirasjon over landegrensene

Vi i SI Sandefjord har god kontakt med vår vennskapsklubb i Nederland, Friesland Zuid. De har vært på besøk flere ganger og vi inspirerer hverandre. Jeg ser at flere av medlemmene følger oss på FB. Og jeg har kontakt med flere på WhatsApp.

En artig liten sak er at de har kopiert Tønsbergklubbens salgsprodukt - en skilt-holder til bil. Så nå kjører også hollenderne rundt med skilt: Soroptimist International - a global voice for women.

På sommermøtet i år, til Friesland Zuid med boder for salgsprodukter, solgte klubben 180 skilt. Det var de strålende fornøyde med. Vi står også omtalt i medlemsbladet deres. Så denne lille gladsa-

ken håper vi kan inspirere til samarbeid over landegrensen. Jeg sendte link fra vårt reklamestunt på TV2 i pinsen..., og de ble veldig imponert. Og lurte på hvordan vi i alle dager hadde fått til dette. Ingen enkel sak, men vi fikk det til - sammen kan vi inspirere og heie på hverandre.

Øverst norsk skilt, nederst hollandsk utgave - begge omkranset av rammen kjøpt inn fra SI Tønsberg der det står «Soroptimist International - a global voice for women».

Tove Kiær, vara, Norgesunionen

ISTANBUL-KONVENSJONEN

Innspill til GREVIO/Europarådet og underskriftskampanje i Europa for omsorg, samværsrett og trygghet.

Den 14.april møtte vår arbeidsgruppe tilsynsmyndigheten GREVIO fra Europarådet: Rachel Eapen Paul, Berit Knutsen, Mona Wiger, Karin Dahlberg Pettersen og Monica Faye.

FAKTA

Rachel Eapen Paul har vært en uvurderlig mentor og medspiller for oss. Hun har tidligere vært medlem av GREVIO, og fikk Krisesentersekretariatets rettighetspris i mai 2026 for mer enn 40 års arbeid for jenter og kvinners rettssikkerhet.
<https://www.krisesenter.com/3785-2/>

Vi la kun vekt på artikkel 31

i Istanbulkonvensjonen i møtet 14.april. En av de tre representantene fra GREVIO er faktisk soroptimist selv, Pascale Franck fra Belgia. Etter rundebordsmøtet i Oslo sendte vi et innspill til GREVIO (Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence)/Europarådet.

Rachel og Berit utarbeidet innspillet, der la vi frem to caser som vi fikk av vår unike venn Wanja Sæther, leder av Salten Krisesenter. Wanja Sæther har fulgt flere rettsaker tett i tiden etter samlivsbrudd med en voldelig partner. Tiden etter sam-

BERIT KNUTSEN
SI Norway promotør for
Istanbulkonvensjonen

livsbrudd kan være en svært farlig og truede periode for voldsofrene. I tillegg opplever mor å ikke bli trodd eller ansett som troverdig, når hun sier at barnet må få beskyttelse mot vold. Lovverket og statlige institusjoner har satt forelders rett til samvær over barnets egen menneskerett til beskyttelse mot vold. Vi anbefaler den norske staten i vårt innspill å sette barnets beste i sentrum i barnefordeling og samvær, og sikre at barnet skal gjøres trygg hos den ikkevoldelige forelderen. Voldsovergriper må stilles til ansvar, og på selvstendig grunnlag straffes for hvordan volden mot partner også har dyp skadevirkning på barnet.

Den 4. september vil Norges institusjon for menneskerettigheter overlevere rapporten: «Barn, vold og samvær» til Barne- og familiedepartementet. Rapporten vil forhåpentligvis kunne gi kloke føringer på barns menneskerett til beskyttelse mot vold, og at vold må stoppe

den voldelige forelderens rett til samvær.

Nå forbereder promotørene

i SIE en underskriftskampanje i forbindelse med READ THE SIGNS og oransje dager. Unionsstyret i Norge har gitt tomme opp for at SI Norway skal delta på denne underskriftskampanjen for artikkel 31. Min promotørkollega i Nederland, Linda Brouwers, jobber akkurat nå med den tekniske plattformen for digital underskriftskampanje. Og det er meningen at flere av unionene i Europa skal bruke samme plattformen. Vi promotører har ambisjon om å åpne underskriftskampanjen i september i hver union som deltar. Alle underskriftene i hvert land vil overleveres til justisdepartementet den 10.desember 2026.

Kilder: • <https://rm.coe.int/first-thematic-evaluation-report-on-building-trust-by-delivering-suppo/1680b29c62>

side 36: “the best interests of the child shall be the primary consideration in all matters regarding custody, residence and contact. When assessing the best interest of the child, particular attention shall be paid to the risk that the child or another member of the family being subjected to abuse or of the child being unlawfully removed or retained or otherwise suffering harm, and the child’s need for close and good contact with both parents”.

Berit Knutsen,
SI NORWAY PROMOTØR FOR
ISTANBULKONVENSJONEN

Stor oppslutning om Nordiske Dager i Finland

Over 300 deltagere fra hele Norden var samlet for Nordiske Dager i Turku i Finland 21.-23.august. Det var topp faglig program, men også romslig med tid til det sosiale.

Lørdag, 22. september 2026 møttes vi til hovedprogrampunktet, et seminar om kvinnehelse. Vi ble hilst velkommen av

Finlands unionspresident, Saija Kuusisto-Lancaster, som ga ordet videre til SI-presidenten, Renata Trottmann-Probst. Hennes biennium har fokusområdet “Her Health – Our Future”, hennes tale ga et godt overblikk over utfordringene vi står overfor. Kvinnehelse omfavner så mye mer enn reproduktiv helse og kvinnesykdommer.

Norges representanter på Nordic Days i Finland 21.-23. august 2026

Neste foredragsholder var tidligere ordfører i Turku og CEO of Business Turku, Minna Arve. Hun presenterte et imponerende nettverk som opererer på landsbasis i Finland, Women's Health Hub. Nettverket samler farma- og diagnostiske bedrifter, forskere og aktører innen public health for å fremme videreutvikling og innovasjon innen kvinnehelse globalt.

Neste på talepodiet var Mika Gissler, som er forsker og formidlet hvordan man kan måle helse. Han beskrev fordeler og ulemper med forskjellige metoder (som statistikker, registre og surveys) og kunne vise frem en del svært interessante tall. Hovedutfordringen er nok at pålitelige studier, som vil gi mest utbytte, er helt avhengig av tilstrekkelig antall deltakere. Våre nordiske land sett hvert for seg vil neppe kunne lage studier som kan gi oss "gode" dvs representative resultater. Men om vi jobbet sammen, så kan vi bygge på et mye større befolkningsgrunnlag (30 Mio). En appell til internasjonalt samarbeid!

Aino Försti-Smith, som er Head of Communication Finland, Bayer Nordic SE, holdt foredrag om økt likestilling som resultat av prevensjon. Hun presenterte tall for tapte inntekter, økte utgifter for sykepenger, tapte skatteinntekter grunnet lavere utdanning og dermed lavere lønn, som igjen skyldes kvinners fravær fra jobb og skole/utdanning grunnet kraftige menstruasjonsblødninger, PMOS, endometriose mm. Her er det snakk om flere milliarder kroner hvert år. Hvilken økonomi har råd til det? Hun la vekt på at jenters og kvinners tilgang til preven-

sjon og utdanning må gå hånd i hånd og inkludere samarbeid med andre aktører som vil kunne ta hensyn til lokale logistiske forhold. Utfordringen vil være å gi 100 millioner kvinner i land med lav-/og middelsinntekt tilgang til prevensjon innen 2030.

Aura Pyykönen, gynekolog og fødsels-hjelper, MD og Phd, snakket om kvinner som lever 25% av sin livstid i dårligere helse enn menn. Det inkluderer de episoder med plager relatert til menstruasjon, PMOS, svangerskap og fødsler, og hvordan vi kan adressere denne utfordringen.

Før foredragsholdere ble invitert til en paneldiskusjon holdt SIE-president Sabine Reimann tale om vår rolle som soroptimister I denne kontekst. Hvor og hvordan kan vår stemme bli hørt og påvirke? Hun hadde en del grunnleggende tanker rundt dette. Viktighet av et tema er ikke ensbetydende med strategi. Vi jobber innenfor FNs bærekraftsmål, som er vår ramme.

VI MÅ FORSTÅ SPØRSMÅLET, DERETTER IDENTIFISERE BEHOVET OG SÅ PÅVIRKE MÅLRETTET.

Utover seminaret var det god tid til det sosiale. Når man treffer soroptimister, er erfaringen at det er lett å komme i kontakt og føle seg inkludert i et fellesskap. Der er det godt å være. Slik var det også på Nordiske Dager I Turku, enten det var på Get-Together i teatret i Turku fredagskvelden, på vei til og fra seminaret lørdag, i de lange og gode kaffepausene eller til middagen på middelalderslottet i Turku lørdag kveld.

På slottet fikk vi under middagen opp-leve et historisk rollespill fra 1500-tallet før de finske arrangørene med unionspresident Saija i spissen fremførte "Dancing Queen" I tidsriktige kostymer. Det var god stemning! Et smart grep ved bordsettingen var å fordele nasjonalflagg utover på de ulike setene – da fikk man automatisk plass sammen med soroptimister fra de ulike land og mulighet for nye interessante samtaler. Kvelden ble som vanlig avsluttet med dans.

Meldingen fra de 10 soroptimistene fra Kongsberg, Sigdal, Stavanger, Tromsø, Oslo, Ålesund og e-klubb var at seminaret var meget godt og inspirerende, og det sosiale likeså. Neste mulighet for deltagelse på Nordiske Dager er på Island i 2028.

Christina Duve
SI ÅLESUND
og *Kirsti Guttormsen*
SI NORWAY E-KLUBB

E-klubb i Norge og i Finland møtes også fysisk.

HARVEST - Kvinner som brødfør verden

UTSTILLING I KVINNEMUSEET,
KONGSVINGER

HARVEST Kvinner som brødfør verden

KVINNEMUSEET I KONGSVINGER

6. juni til 30. august: tirsdag til søndag kl. 11:00–17:00
5. september til 29. november: lørdager og søndager kl. 12:00–16:00

En fotoutstilling som viser at å styrke kvinners rettigheter og handlingsrom er noe av det mest effektive vi kan gjøre for å bekjempe sult og bygge en mer rettferdig framtid.

Vernissasje 30. mai 2026 kl. 13:00.

Utstillingen står til september 2027.

Harvest – Kvinner som brødfør verden er en fotoutstilling med portretter av kvinnelige bønder fra flere land, fotografert av kvinnelige fotografer fra de samme områdene. Gjennom bilder og personlige historier synliggjør utstillingen kvinners avgjørende rolle i matproduksjon og sammenhengen mellom matsikkerhet, klima og likestilling.

Kvinner står for en stor del av verdens matproduksjon, men har ofte mindre tilgang til jord, ressurser og beslutningsmakt enn menn. Dette begrenser både deres egne muligheter og den globale matproduksjonen. Forskning fra FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations; FNs organisasjon for ernæring og landbruk) viser at lik tilgang til produktive ressurser kunne økt avlingene betydelig og redusert antallet mennesker som sulter, med 100–150 millioner.

Utstillingen viser at vi ikke kan bekjempe sult uten å styrke kvinners rettigheter og handlingsrom. Samtidig løfter den fram kvinner som kunnskapsbærere, endrings-

aktører og en viktig del av løsningen på klima- og matkrisen. Utviklingsfondet samarbeider med lokale partnere for å styrke kvinners rettigheter gjennom blant annet opplæring i klimatilpasset landbruk, kvinnegrupper, spare- og låneordninger, ledertrening og støtte til deltakelse i lokale beslutningsprosesser.

Praktisk informasjon

Utstillingen vises på Kvinnemuseet i Kongsvinger og er et samarbeid mellom Utviklingsfondet og Kvinnemuseet. Den står til september 2027. I 2026 stenger daglig åpning i september, men det er fortsatt mulig å se utstillingen fra kl. 12.00 – 16.00 i helgene fra 5. september til 29. november.

Sammendrag av tekst fra Kvinnemuseet

ved konservator NMF Mona Holm.

Marianne Aspebakken
SI KONGSVINGER

Soroptimistbenken i Shrewsbury!

Som reiseglade pensjonister, bestemte vi oss denne gangen for å reise på togtur rundt i England med Britrail billetter. Ruta var lagt på forhånd og en av byene vi ønsket å besøke var Shrewsbury, som er en sjarmerende markedsby med middelalderske røtter og en hyggelig atmosfære. Her ruslet vi rundt gjennom smale gater fylt med bindingsverkshus, oppdaget unike butikker (vi var backpackere, så i bagen var det ikke

plass til så mye som en skrue ekstra), koselige kafeer og tradisjonelle engelske puber. Vi hadde valgt å bo på pub denne gangen og angret ikke.

Mens vi ruslet gjennom en vakker park, oppdaget vi en benk som var donert av soroptimistklubben i byen. Det ble et hyggelig og litt spesielt øyeblikk å finne et så kjent symbol på fellesskap og engasjement så langt hjemmefra.

Benken har en plakett og der står det:

Donated in memory of Mrs Ida Edwards, President 1956-57 of the Soroptimist-Club, Shrewsbury

Oppdagelsen minnet oss om at soroptimistenes arbeid strekker seg over landegrenser, og ga turen en ekstra fin betydning og et fint minne.

SKIEN-PORSGRUNN
SOROPTIMISTKLUBB

Rita Strandskog
t.v: på benken og Irene Sunde

Har noen andre opplevd noe lignende på tur? Redaksjonen oppfordrer alle soroptimister ute på reise til å være litt ekstra observante. Kanskje du finner en benk, en plakett eller et annet objekt som er donert av soroptimister. Ta gjerne et bilde, notér hvor du fant det og del det med oss. Slik kan vi sammen synliggjøre soroptimistenes arbeid også utenfor våre egne grenser. Små spor etter soroptimister finnes kanskje flere steder enn vi tror.

«Stafett for livet» i Mandal 2026

Kreftforeningens «Stafett for livet» er et omsorgsarrangement til støtte for alle som er rammet av kreft. Familie, venner, foreninger, arbeidsplasser og andre danner lag for noen de vil støtte eller minnes. Stafetten går gjennom et helt døgn for å vise at det alltid bør være noen på banen for den som er syk. Hvert lag skal ha minst en deltaker på banen til enhver tid dette døgnet. Stafetten foregår på løpebanen til Idrettsparken og arrangeres i Mandal hvert andre år. Si Mandal deltok i år for første gang.

Det var mulig å samle inn penger til Kreftforeningen og lagene kunne opprette egne digitale innsamlinger. Under arrangementet var det i tillegg matsalg, loddsalg og auksjon. Flere lokale artister, kor og korps bidro med musikk og sang. Det var egne aktiviteter for barn.

«Stafett for livet» ble gjennomført fra lørdag 30. mai kl. 12 til søndag 31. mai kl. 12. Det er et stort gratis arrangement med støtte fra det lokale næringslivet og andre aktører. To av våre medlemmer stod for påmelding og organisering av vårt lag. De skaffet lagtelt med bord, stoler og SI-rollup. Her ble det servert kaffe og kaker og gitt ut infobrosjyre om soroptimistklubber i Norge. Medlemmer som hadde mulighet til å delta, meldte inn ønsket tid og hele døgnet ble dekket.

Totalt deltok 31 personer (medlemmer + familie) i gule T- skjorter med soroptimistemblemet i selve stafetten. Det ble gått 499 runder à 400m (nesten 20 mill!)

Hege Lønning t.v., og Aud Brønn med stafettpinnen.

*På bildet til høyre, f.v.:
Hallfrid Jostedt, Torill Hinna,
Ingrid Schaathun og Grethe M. Andresen*

og det ble samlet inn kr 5 250,-. I tillegg deltok medlemmer i felles dugnadsgjeng i mattelt og som «heiagjeng» på banen.

Vi i Si Mandal synes deltakelse i «Stafett for livet» var en flott måte å støtte viktig arbeid i Kreftforeningen på. Det var også en anledning til å gjøre soroptimistorganisasjonen bedre kjent (vi var SVÆRT synlige i vår gule T-skjorter). Og kanskje ikke minst ; styrke både

engasjement og samhold i egen klubb.

Si Mandal vil oppfordre andre klubber til å delta på sine lokale «Stafett for livet»-arrangementer!

Hege Lønning,
president
SI MANDAL

FAKTA

KREFTFORENINGENS STAFETT FOR LIVET

er den norske utgaven av det amerikanske Relay For Life (acsevents.org) – verdens største non-profit-arrangement.

Kreftforeningen og tusenvis av flotte frivillige står for Stafett for livet i Norge.

Stafett for livet varer i et helt døgn – i 24 timer- går eller løper vi til støtte

for alle kreftrammede. Stafetten symboliserer at kreft aldri tar pause og at det alltid bør være noen på banen for den som er syk.

Stafetten er ingen konkurranse, og du kan gå, løpe eller trille i ditt eget tempo. På alle stafetter er det en åpningsseremoni, en fighterrunde, lysseremoni og en avslutningsseremoni. I tillegg er det underholdning, aktiviteter, innsamlinger og mye mer.

- **Den første stafetten ble avviklet** i 2017 i Randaberg.
- I 2026 blir det 17 stafetter og 3 mini stafetter fra sør til nord i Norge.

Mer info på: <https://kreftforeningen.no/stafettforlivet> Den kan brukes til å meldes på. Kilde: <https://kreftforeningen.no/>

EDUCATE EMPOWER ENABLE EDUCATE EMPOWER

Prosjekter i Jæren soroptimistklubb

SI Jæren jobber med prosjekter vi synes er motiverende og meningsfulle.

Gjennom prosjektene hjelper vi blant annet jenter til å endre livene sine via utdanningsfondet. Innsatsen vi gjør ved å bevisstgjøre lokalmiljø og ungdommer om vold i nære relasjoner kan sette dem i stand til å gjenkjenne tegnene på en usunn relasjon og hindre at de havner i vanskelige situasjoner.

Klubben hadde per mai 20 medlemmer og fem reflektanter. To av medlemmene våre er chartermedlemmer, som har vært med hele tiden siden klubben ble dannet i 1974.

Vi driver aktiv rekruttering med åpne møter og bruker Facebook til å markedsføre klubben vår. Her legger vi ut bilder og informasjon om tema og innhold i møtene våre. Vi har også fokus på prosjektarbeidet i klubben, og opplever at vi får stadig flere følgere. Klubben har to store prosjekter: moteshowet i mars og oransjedager i november.

NI GANGER MOTESHOW

Moteshowet ble arrangert første gang i 2015 på Bryne Mølle. Det er blitt gjentatt med stor suksess hver vår, med unntak av

matbutikk og et slakteri bidrar med matvarer, og klubben baker og smører frokostbrød som deles ut i pausen under moteshowet. De første årene gikk inntektene til Idas hjelpefond i Guatemala. Dessverre gikk dette prosjektet ut under Covid-årene på grunn av at mange kontaktpersoner lokalt ble syke eller flyttet.

Nå går inntektene fra moteshowet til Utdanningsfondet. For tiden er klubben vår i Styret for Utdanningsfondet. Dette har bidratt til at vi kommer nærmere inn på livene til jentene som søker og får midler fra fondet, og med det får forvandlet livet sitt fra en uvisst skjebne til et liv med selvstendighet, utdanning og verdighet.

ORANSJEDAGER ENGASJERER

Det andre store prosjektet klubben har er Oransjedagene, som er fra 25. nov til 10. des. Dette er som kjent en internasjonal kampanje i regi av FN for å skape oppmerksomhet rundt vold mot kvinner.

Klubben har flere aktiviteter knyttet til Oransjedagene. Vi får inntekter til aktivitetene gjennom salg av buketter med oransje roser til lokale bedrifter.

med Oransjedagene.

De siste årene har klubben fått

arrangere Oransjedager i samarbeid med Bryne VGS, som er en av landets største videregående skoler med 2200 elever og 320 ansatte. Sosiallærere ved skolen legger til rette for arrangementet og følger opp temaet i undervisningen. Politiet bidrar også med informasjon og tilstedeværelse/ tilgjengelighet. Klubben leier Bryne Kino og har 3 oppsetninger av filmen Natt, som omhandler vold i nære relasjoner, og elevene inviteres til å se filmen. Etterpå er klubbmedlemmer tilgjengelige for samtaler på stand.

Bodil Aase, leder, prosjektgruppen SI JÆREN

Stand på Bryne VG skole, desember 2025

Stand på Jærhagen 2025

Glimt fra moteshow, ulike år.

Covid perioden. At moteshowet kunne bli en inntektsgivende dugnad for klubben, fikk vi øynene opp for da Sandnes Soroptimistklubb delte erfaringer om deres moteshow. Dette ga inspirasjon til å gjennomføre et tilsvarende arrangement på Jæren. Moteshowet er en stor dugnad der lokale butikker stiller med klær, tilbehør og modeller. Butikkene gir gaver vi kan lodde ut, og klubben selger billetter, lodd og drikkevarer. En lokal

Klubben har også en visuelt slående installasjon rundt Veslemøy statuen ved Time Rådhus. Her stiller vi opp oransjemalte sko i ring rundt stauten. Hvert par sko symboliserer en kvinne som har blitt drept av sin partner siden år 2000. Installasjonen er blitt omtalt i lokale media, og er en påminnelse lokalmiljøet etter hvert kjenner igjen fra år til år. I tillegg har vi stand på lokale kjøpesentra, og deler ut materiell i forbindelse

Det bakes, smøres og pakkes på dugnad for servering på moteshowet.
Fra v. Arnfrid Stakkestad, Aud Thue og Ruth Sæther.

Historisk chartring av SI Norway E-klubb

Noen av de som var til stede ved chartringen - her på vei inn til middag og feiring!

Noen dager er litt større enn andre. 20. juni 2026 var en slik dag.

På Scandic Park Hotel i Sandefjord ble det skrevet soroptimisthistorie da SI Norway E-klubb ble chartret som Norges aller første e-klubb. Etter flere års arbeid, planlegging, entusiasme og målrettet innsats kunne vi endelig markere at en ny og fremtidsrettet klubbform nå har funnet sin plass i Soroptimist International Norge.

Dagen startet med det konstituerende møtet, hvor klubben formelt ble etablert og tatt opp som en del av Soroptimist International of Europe og Soroptimist International. Klubbens første styre ble bekreftet med Tomine Kruse som president, og stemningen var preget av både stolthet, forventning og glede over å være med på noe helt nytt.

I sin flotte og personlige tale satte guvernør Christina Duwe ord på det mange følte: Dette var en historisk milepæl! Den høytidelige charterseremonien samlet medlemmer og gjester både fysisk og digitalt. Da charteret ble overrakt til klubbens første president, Tomine

Kruse, var det et øyeblikk som uten tvil vil bli husket lenge.

For oss i Sandefjord var det ekstra spesielt at markeringen fant sted nettopp på Park Hotel. Det var her Sandefjord soroptimistklubb selv ble chartret i 1955, og over 70 år senere fikk vi den store æren av å være fadderklubb for Norges første e-klubb.

Etter den høytidelige charterseremonien fikk deltakerne høre et inspirerende og engasjerende foredrag av Faten Lubani, prosjektleder for «Globale Sandefjord». Gjennom sitt innlegg satte hun søkelys på mangfold, inkludering og betydningen av å bygge broer mellom mennesker og kulturer. Foredraget ga både inspirasjon og ettertanke, og ble av mange trukket frem som et av dagens høydepunkter.

Deretter fortsatte feiringen med aperitiff og festmiddag på Park Hotel. Kvelden ble akkurat slik en charterfeiring skal være: høytidelig, varm, inspirerende og full av gode samtaler. Knoll og Tott, alias Tove Tott og undertegnede, ledet kvelden med stødig hånd som toastmastere og sørget for god flyt mellom de ulike innslagene.

Det ble holdt flere flotte taler, blant annet av Sandefjord soroptimistklubbs president Inger-Lise Lie Berntsen og den nychartrede e-klubbens president Tomine Kruse. Begge satte ord på betydningen av dagen, fellesskapet og forventningene til veien videre. Et av kveldens mest stemningsfulle øyeblikk kom da tidligere Unionspresident Karin Dahlberg Pettersen leste Gro Dahle's dikt «Jeg vil gjerne skrive om Sudan». Det ga rom for både ettertanke og refleksjon, og knyttet på en fin måte kveldens feiring til vårt felles ansvar for å bidra til en bedre verden for alle som lever under svært krevende forhold. Sammen med den velsmakende trerettens middagen, de gode samtalene og den varme stemningen bidro dette til å gjøre dagen til en verdig og minneverdig markering av Norges første soroptimistiske e-klubb. Chartringen av SI Norway E-klubb handler om mer enn etableringen av en ny klubb. Den viser at soroptimismen lever, utvikler seg og finner nye måter å samle engasjerte kvinner på.

Gratulerer, SI Norway E-klubb!
Velkommen inn i soroptimistfellesskapet.

Ina M Hagen,
UNIONSSEKRETÆR
og stolt medlem av SI Sandefjord!

Glimt fra chartringen av SI Norway E-klubb

Chartret overleveres fra SIs representant, Christina Duwe, guvernør, til president Tomine Kruse.

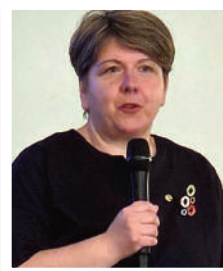

E-klubbens president, Tomine Kruse

Landssekretær Liv Bodil Hansen og Evy Kruse, unionspresident.

President i SI Sandefjord, Inger Lise Berntsen

Milena Mihajlovic, leder i rekruttering og medlemsutvikling.

Evy Kruse unionspresident SI Sandefjord

Kirsti Guttormsen, Iren Kruse, Tomine Kruse og gudmor, Lise Walberg.

Blide gjester ankom fra syd og nord, øst og vest. Mange kjente ansikter. Ingen nevnt, ingen glemt! :-)

Nominerte til Prosjektprisen 2025

SI Tromsø – «Friendship»

Gjennom økologisk dyrking av grønnsaker skaper Tromsøklubben fellesskap, mestring og inkludering for ukrainske kvinner over 55 år. Prosjektet kombinerer praktisk arbeid, språktrening og kulturutveksling, og har utviklet seg til en viktig møteplass som bygger vennskap og styrker deltakernes selvstendighet.

SI MOSS– Kultur- og fritidstilbud for unge jenter

Prosjektet gir jenter fra lavinntektsfamilier mulighet til å delta i kultur-, fritids- og friluftaktiviteter de ellers ikke ville hatt tilgang til. Gjennom trygge opplevelser, nye nettverk og fellesskap bidrar prosjektet til økt selvtilit, tilhørighet og deltakelse i lokalsamfunnet.

SI LISTER– Språkopplæring for ukrainske kvinner

I samarbeid med frivillige ukrainske lærere tilbyr Listerklubben systematisk norskopplæring til kvinner som faller utenfor det offentlige opplæringstilbudet. Prosjektet gir kvinnene bedre muligheter til å delta i samfunnet, samtidig som det skaper fellesskap, mestring og verdifulle møter på tvers av kulturer.

De tre nominerte prosjektene viser på hver sin måte hvordan soroptimister bidrar til å forbedre livene til kvinner og jenter gjennom inkludering, kunnskapsdeling og målrettet frivillig innsats.

Digitalt representantskapsmøte 2026 19. september kl. 10.00.

Man kan logge seg på fra kl. 09.30. Møtet starter kl. 10.00.

I september samles vi til

representantskapsmøte, denne gangen i et heldigitalt format. Selv om vi møtes gjennom skjermen, er målet det samme som alltid: å styrke fellesskapet vårt, dele erfaringer og sammen ta gode beslutninger for fremtiden til Norgesunionen.

Representantskapsmøtet er en viktig arena der klubbene får sin stemme hørt, og hvor vi i fellesskap videreut-

vikler arbeidet vårt for å forbedre livene til kvinner og jenter. Det digitale formatet gjør det mulig for deltakere fra hele landet å være med, uavhengig av geografi.

Vi ser frem til engasjerte diskusjoner, gode innspill og et møte preget av den samme entusiasmen, handlekraften og samarbeidsånden som kjennetegner soroptimister over hele Norge. Sammen gjør vi en forskjell.

Soroptimist International: 65 000 medlemmer i 136 land. • Arbeider for å fremme likestilling mellom kjønnene • Fremme og støtte tilgang til utdanning, opplæring og helsetjenester • Støtte økonomiske muligheter og myndiggjøring for kvinner • Øke bevisstheten om og bekjempe vold mot kvinner og jenter • Støtte og utvide digital tilgang og læringsmuligheter for kvinner og jenter.

Soroptima utkommer 15. i hver måned (unntatt juli og august) - frist for innlevering av stoff: 1. i hver måned!

Norsk Soroptima kommer ut med 10 nummer årlig. Som del av Soroptimist International, en NGO (Non Governmental Organisation) for kvinner, er vi tilknyttet FN med representanter i FNs organer i New York, Genève, Wien, Roma, Paris, Nairobi og Bangkok. Soroptimistene har generell konsultativ status i FN og er akkreditert i Europarådet. Vi er en partipolitisk og religiøst nøytral organisasjon som arbeider for internasjonal forståelse, vennskap, fremme av menneskerettighetene, bedring av kvinners stilling i alle samfunn, respekt og forståelse for andres arbeid.

Ansvarlig utgiver: Norgesunionen v/ president Evy Kruse | redaksjonen: SI Holmestrand, SI Tønsberg, SI Larvik og SI Skien - Porsgrunn v/Lill Bjørvik SI Larvik | Design: Margaret Støle Karlsen SI Larvik |

Nettadresser:

SI Norgesunionen

www.soroptimistnorway.no

Soroptimist International (SI)

www.soroptimistinternational.org

Soroptimist Europe (SIE)

www.soroptimisteurope.org

Facebook

Soroptimister (www.facebook.com/groups/217190651643068) og denne:

Soroptimist International Norway

Fokus (Forum for kvinner og utdanningsspørsmål)

www.fokuskvinner.no

FNs kvinneorganisasjon UN Women

jobber for å styrke jenters og kvinners stilling over hele verden
www.unwomen.org

FN-sambandet

En norsk organisasjon med hovedoppgave å informere om FN og FNs arbeid, spesielt rettet mot barn og unge, og skoleverket.
www.fn.no

Nå kan du VIPPSE støtte til Norske Soroptimisters Utdanningsfond:

578228

MOLDOVA-KOMITÉENS

KONTONR.:

2801.13.38765

Støtt det gode arbeidet soroptimistene gjør i Moldova

Send redaksjonen noen linjer på soroptima@soroptimistnorway.no